

Uchwała Nr XXXIV/219/09
Rady Miejskiej w Łobzie
z dnia 25. lutego 2009r.

w sprawie zatwierdzenia „Planu odnowy miejscowości Worowo, gm. Łobez, wraz z opisem zadań planowanych do realizacji” zatwierdzonego przez zebranie wiejskie w Worowie.

Na podstawie art. 18 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2001 r. Nr 142, poz. 1591, z 2002 r. Nr 23, poz. 220, Nr 62, poz. 558, Nr 113, poz. 984, Nr 153, poz. 1271, Nr 214, poz. 1806, z 2003 r. Nr 80, poz. 717, Nr 162, poz. 1568, z 2004 r. Nr 102, poz. 1055, Nr 116, poz. 1203, Nr 167, poz. 1759, z 2005 r. Nr 172, poz. 1441 i Nr 175, poz. 1457, z 2006 r. Nr 17, poz. 128 i Nr 181, poz. 1337, z 2007 r. Nr 48, poz. 327, Nr 138, poz. 974 i Nr 173, poz. 1218 oraz z 2008 r. Nr 180, poz. 1111 i Nr 223, poz. 1458)

Rada Miejska w Łobzie uchwala, co następuje:

§ 1.

Zatwierdza się „Plan odnowy miejscowości Worowo, gm. Łobez, wraz z opisem zadań planowanych do realizacji” zatwierdzony przez Zebranie Wiejskie w Worowie, zgodnie z uchwałą nr 1/2009 Zebrania Wiejskiego w Worowie z dnia 14 lutego 2009 r., stanowiący załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2.

Wykonanie uchwały powierza się Burmistrzowi Łobza.

§ 3.

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący
Rady Miejskiej

Elżbieta Kobińska

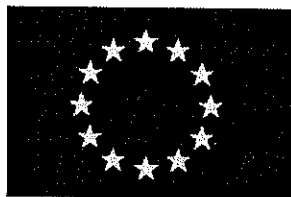
UZASADNIENIE

Działanie 3.4. „Odnowa i rozwój wsi” w ramach Osi priorytetowej 3. „Jakość życia na obszarach wiejskich i różnicowanie gospodarki wiejskiej” objęte Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007 – 2013 to przede wszystkim działania w zakresie ochrony przyrody, podtrzymywania tradycji oraz więzi społecznych. Priorytetowym celem jest podniesienie standardu życia i pracy na wsi, wzrost atrakcyjności turystycznej i inwestycyjnej oraz zaspokojenie potrzeb społecznych i kulturalnych.

Przedłożony przez zebranie wiejskie w Worowie *Plan odnowy* został sporządzony także z myślą o ubieganie się o dotacje z funduszy unijnych na rozwój wsi. Beneficjentem może być samorząd gminny, a jednym z warunków ubiegania o dofinansowanie z Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich jest zatwierdzenie przez Radę Miejską „Planu odnowy miejscowości Worowo wraz z opisem zadań planowanych do realizacji”.

Burmistrz

Ryszard Sola

**PLAN ODNOWY
MIEJSCOWOŚCI WOROWO
(GM. ŁOBEZ)**

**WRAZ Z OPISEM ZADAŃ PLANOWANYCH
DO REALIZACJI**

Spis treści

I. CHARAKTERYSTYKA MIEJSCOWOŚCI

1. KRÓTKA CHARAKTERYSTYKA WSI
2. INWENTARYZACJA ISTNIEJĄCYCH ZASOBÓW
  - 2.1 Zabytki i obiekty chronione
  - 2.2 Przyroda i warunki ochrony przyrodniczej
  - 2.3 Infrastruktura
  - 2.4 Ludność
  - 2.5 Gospodarka
  - 2.6 Rolnictwo
  - 2.7 Zatrudnienie i bezrobocie
  - 2.8 Opieka społeczna
  - 2.9 Oświata
  - 2.10 Kultura
  - 2.11 Sport i rekreacja
  - 2.12 Turystyka
3. OCENA MOCNYCH I SŁABYCH STRON MIEJSCOWOŚCI

II. PLANOWANE KIERUNKI ROZWOJU WSI

III. OPIS PLANOWANYCH PRZEDSIĘWZIĘĆ

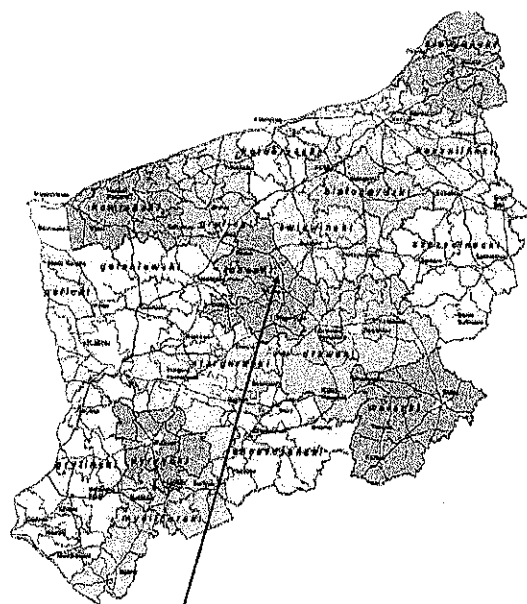
1. ZAPLANOWANE DZIAŁANIA
2. PLANOWANE REZULTATY I DŁUGOFALOWE ODDZIAŁYWANIE
3. ZGODNOŚĆ ZE STRATEGIĄ ROZWOJU GMINY I PLANEM ROZWOJU LOKALNEGO
4. HARMONOGRAM PLANOWANYCH PRZEDSIĘWZIĘĆ

I. CHARAKTERYSTYKA MIEJSCOWOŚCI

1. KRÓTKA CHARAKTERYSTYKA WSI.

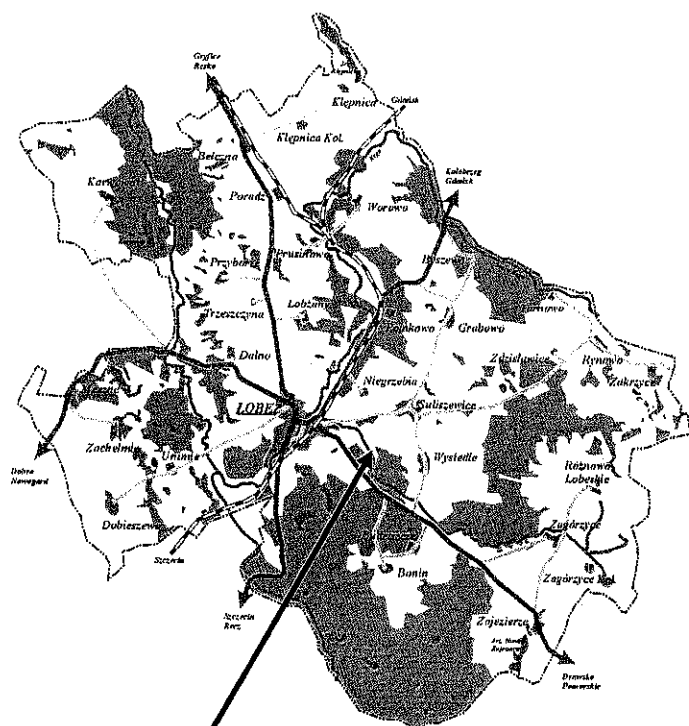
WOROWO

Wieś leży w województwie zachodniopomorskim, w powiecie łobeskim

Rys. 1

Miejsce realizacji projektu – powiat łobeski

WOJEWÓDZTWO ZACHODNIOPOMORSKIE

Rys 2

Miejsce realizacji projektu – Worowo w gminie Łobez

WOROWO (dawniej Wurow) [4]

Stara wieś zlokalizowana jest na wzniesieniu nad Regą. Wzmiankowana w dokumentach z XVII w. jako część latyfundiów Borcków. Majątek rycerski wraca w ręce Borcków w XX w. i pozostaje ich własnością do 1945 r. Zachowany jest układ owalnicy z dużym, wydłużonym, zabudowanym nawsiem. Stacja kolejowa Worowo oddalona jest o 1,5 km (bezpośrednio przy wsi Prusinowo).

W centrum Worowa usytuowany jest kościół ryglowy, wzniesiony przez Franciszka Henryka Borcka w 1707 r. W końcu XIX w. rozbudowany został o dwie usytuowane przeciwległe przybudówki otwarte do wnętrza świątyni. Obecnie wykorzystywane są na ołtarze boczne i empory. Budowla została odnowiona i przebudowana w 1977 r., dzięki ofiarności mieszkańców wsi. Świątynia orientowana, przykryta stromym dachem. Drewniana wieża wyrasta z korpusu. Obecnie zachowana jest tylko jej dolna część, przykryta płaskim dachem. Kościół poświęcony w 1946 r. pw. Imienia Maryi. Początkowo należał do parafii Łobez, obecnie filia parafii w Bełcznie. Przy kościele znajduje się cmentarz komunalny, dawniej ewangelicki. Pierwsze pochówki pochodzą z początku XIX w.

Kilometr od zabudowań wsi znajduje się charakterystyczny wiadukt kolejowy. Dwuprzęsłowa budowla wzniesiona w 1891 r., nawiązuje stylem do akweduktów rzymskich.

Wieś Worowo położona jest w odległości 8 km od Łobza, w kierunku północnym.

2. INWENTARYZACJA ISTNIEJĄCYCH ZASOBÓW

2.1 Zabytki i obiekty chronione

Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Łobez [1] oraz „Warunki ochrony konserwatorskiej gminy Łobez – woj. Szczecińskie wydane przez Państwową Służbę Ochrony Zabytków – Oddział Wojewódzki w szczecinie” [2] podają następujące informacje dotyczące zabytków i obiektów chronionych w Worowie i okolicach:

Obiekty architektoniczne objęte ochroną konserwatorską, ujęte w ewidencji PSOZ:

21.1. Ochronie podlega:

- 21.1.1. Strefa "A" obejmująca teren cmentarza kościelnego wraz z kościołem, wpisanym do rejestru zabytków - nr rej.553.
  - 21.1.2. Strefa "B" obejmująca układ przestrzenny wsi owalnicowej, w tym:
    - układ dróg obiegających nawsie,
    - linie zabudowy, szerokości frontów działek,
    - gabaryty wysokościowe, formy dachów i charakterystyczne elementy ukształtowania elewacji.
- 21.1.3. Strefa "K" obejmująca aleję prowadzącą do Prusinowa na pld. od folwarku.

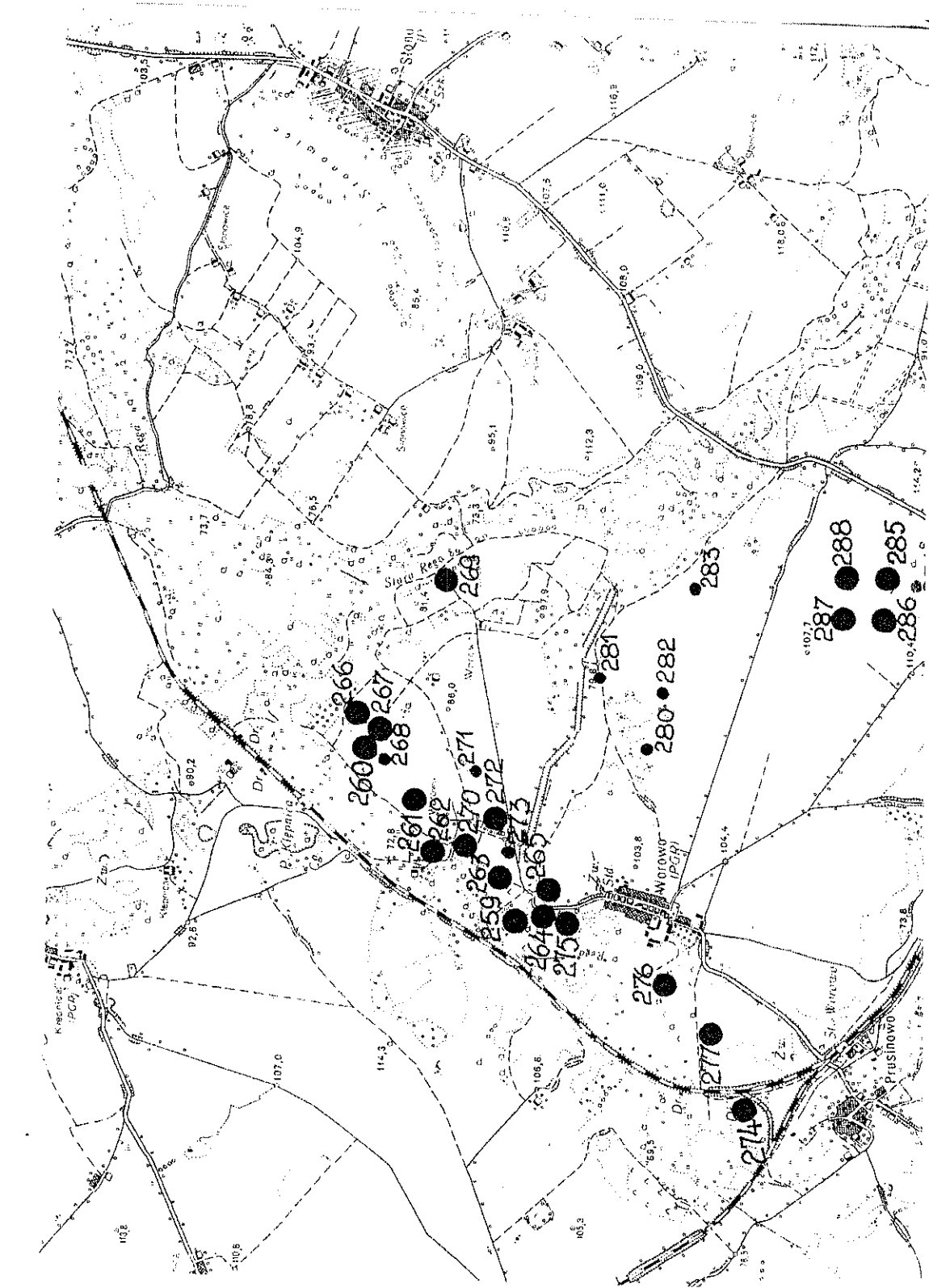
- 21.1.4. Obiekty ujęte w ewidencji PSOZ:
— oficyna dworska
— budynki mieszkalne nr 8, 9, 10, 20 (czworak).

21.2. Warunki ochrony:

- 21.2.1. Obowiązuje zachowanie wymienionych w pkt.21.1. elementów układu przestrzennego wsi.
21.2.2. Wszelkie prace prowadzone w obrębie stref i poszczególnych obiektów należy uprzednio uzgadniać z PSOZ.

III.2. Wykaz stanowisk archeologicznych w Worowie w ramach strefy „W.III” (mapa nr 4);

226. Worowo, stan. 3 (AZP: 24-16/166) - osada ze starożytności: ślad osadniczy z epoki kamienia (neolitu) kultury pucharów lejkowatych); osada z wczesnej epoki żelaza kultury łużyckiej; ślad osadniczy z wczesnego średniowiecza
227. Worowo, stan. 4 (AZP: 24-15/167) - punkt osadniczy z epoki brązu kultury łużyckiej; osada z wczesnego średniowiecza
228. Worowo, stan. 6 (AZP: 24-16/174) - osada ze starożytności; ślad osadniczy z epoki kamienia; osada z wczesnego średniowiecza
229. Worowo, stan. 12 (AZP: 24-16/176) - osada z wczesnego średniowiecza; ślad osadniczy ze średniowiecza
230. Worowo, stan. 33 (AZP: 24-16/161) - osada ze starożytności punkt osadniczy z epoki brązu kultury łużyckiej i wczesnego średniowiecza,
231. Worowo, stan. 34 (AZP: 24-15/163)-- punkt osadniczy ze starożytności; epoki brązu kultury łużyckiej; osada z okresu wpływów rzymskich; ślad osadniczy z wczesnego średniowiecza
232. Worowo, stan. 35 (AZP: 24-16/164) - punkt osadniczy ze starożytności i epoki brązu kultury łużyckiej (mapa nr 4)
233. Worowo, stan. 56 (AZP: 24-16/165) - osada z epoki brązu kultury łużyckiej
234. Worowo, stan. 37 (AZP: 24-16/168) - osada ze starożytności: ślad osadniczy z epoki kamienia; osada, z epoki brązu kultury łużyckiej i wczesnego średniowiecza; ślad osadniczy ze średniowiecza
235. Worowo, stan. 50 (AZP: 24-16/169) - ślad osadniczy ze starożytności i wczesnego średniowiecza
236. Worowo, stan. 39 (AZP: 24-16/171) - osada ze starożytności
237. Worowo, stan. 40 (AZP: 24-16/172) - punkt osadniczy z epoki brązu kultury łużyckiej i wczesnego średniowiecza
238. Worowo, stan. 6 (AZP: 25-15/42) - osada z okresu wpływów rzymskich; punkt osadniczy z wczesnego średniowiecza; ślad osadniczy ze średniowiecza
239. Worowo, stan. 7 (AZP: 25-16/43) - osada z okresu wpływów rzymskich
240. Worowo, stan. 8 (AZP: 25-16/44)- osada z okresu wpływów rzymskich
241. Worowo, stan. 9 (AZP: 25-15/111)- osada z okresu wpływów rzymskich
242. Worowo, stan. 10 (AZP: 25-16/45) - punkt osadniczy z epoki kamienia (neolitu) i okresu wpływów rzymskich
245. Worowo, stan. 11 (AZP: 25-16/46)- ślad osadniczy z epoki "brązu kultury łużyckiej; osada z okresu wpływów rzymskich
244. Worowo, stan. 16 (AZP: 25-16/50)- ślad osadniczy ze starożytności
245. Worowo, stan. 17 (AZP: 25-15/51) - ślad osadniczy z epoki kamienia (neolitu) i średniowiecza
246. Worowo, stan. 19 (AZP: 25-16/55)- ślad osadniczy ze starożytności i średniowiecza
247. Worowo, stan. 20 (AZP: 25-16/54)- ślad osadniczy ze starożytności
248. Worowo, stan. 28 (AZP: 25-16/52)- ślad. Osadniczy z epoki kamienia (neolitu)

Rys.3 Mapa nr 4 Położenie stanowisk archeologicznych w Worowie w ramach strefy „W.III”

2.2 Przyroda i warunki ochrony przyrodniczej

Opracowanie: „Waloryzacja przyrodnicza gminy Łobez” [3] podaje następujące informacje dotyczące walorów przyrodniczo – krajobrazowych miejscowości Worowo i okolic:

Pod względem krajobrazowym gmina Łobez jest bardzo atrakcyjna. O walorach krajobrazowych gminy decydują:

- jeziora Klępnicko, Karwowo, Zajezerze z otaczającymi terenami.
- dolina rzeki Stara Rega na całym przebiegu przez teren gminy.
- pradolina polodowcowa z jeziorami: Unimskie, Dobieszewo, Chełm, Strzmielce.
- wsie z terenami objętymi ochroną konserwatorską - jako cenne elementy krajobrazu kulturowego, Zajezerze, Wysiedle, Poradz, **Worowo**, Bonin, Rynowo .

Wartości krajobrazu kulturowego gminy reprezentują:

- zabytkowe parki dworskie w 20 wsiach;
- zabytkowe cmentarze (w liczbie 26) w 19 wsiach.;
- wsie o najwyższych walorach krajobrazowych: Zajezerze, Wysiedle, Poradz, **Worowo**, Bonin, Rynowo.

Zagospodarowanie turystyczne powinno zostać wsparte szeregiem inwestycji poprawiających wizerunek gminy i zwiększających komfort wypoczynku. Należą do nich:

- a) renowacja obiektów zabytkowych i fasad budynków w poszczególnych wsiach, wprowadzenie ciągów spacerowych i elementów małej architektury,
- b) wyeksponowanie wartości przyrodniczych, kulturowych i historycznych gminy - drogowskazy, tablice informacyjne,
- c) budowa sieci szlaków turystycznych zarówno pieszych jak rowerowych, wraz z włączeniem ich w sieć szlaków regionu,
- d) promocja gminy, szczególnie w mediach turystycznych.

Stwierdzono tu dwa punktowe obiekty przyrody nieożywionej kwalifikujące się do ochrony - głazy pomnikowe, w tym w Worowie:

Opis: duży głaz granitowy, podobny do poprzedniego, lepsza dostępność.

Wymiary: obwód ok. 6m. 3. **Głaz narzutowy na skraju lasu**

Lokalizacja: na skraju lasu przy wjeździe do wsi **Worowo** od strony Prusinowa, ok. 100 m. od drogi.

Opis: głaz granitowy, w znacznej części zakopany, prawdopodobnie wydobyty z położonego obok wyrobiska (już zrehabilitowanego).

Wymiary: obwód ok. 3,7m, wysokość 0,6m.

Odkrywki

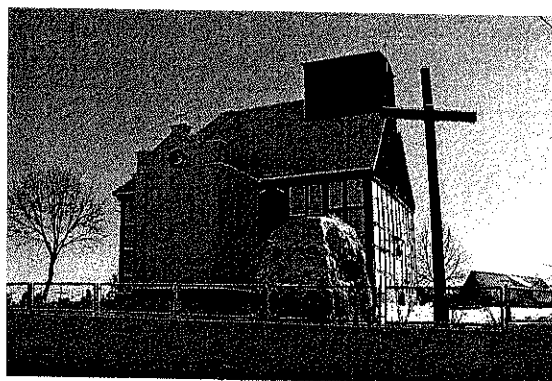
Na terenie gminy Łobez stwierdzono występowanie licznych kopalni odkrywkowych kruszyw. Wszystkie zostały założone w osadach pochodzenia polodowcowego w celu wydobycia piasków i żwirów. Jedynie w okolicy Rynnowa i Tarnowa istnieją udokumentowane pokłady kredy, które będą dopiero wydobywane. Czynna żwirownia znajdują się w okolicy miejscowości Poradz, natomiast w rejonie miejscowości: Karwowo, Wysiedle, **Worowo** i Prusinowo istnieje możliwość rozbudowy wyrobisk. Część wyrobisk nieczynnych podlega rekultywacji.

Elementy krajobrazu kulturowego

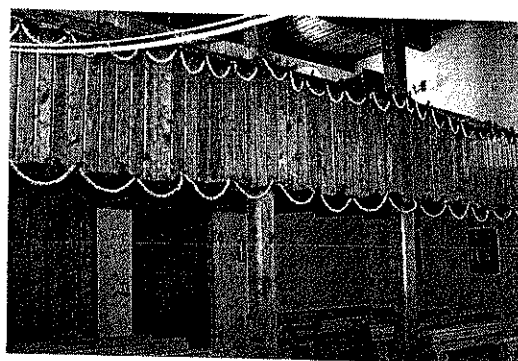
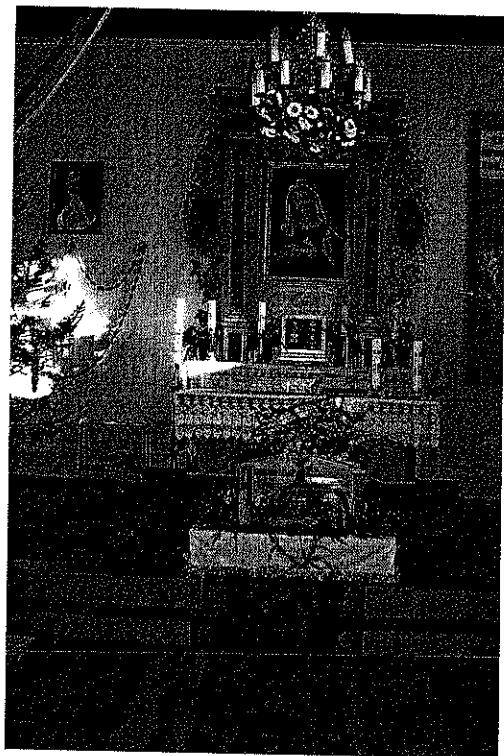
W gminie Łobez szereg obiektów i obszarów objętych jest Ochroną Konserwatorską w formie wyznaczonych stref ochrony konserwatorskiej lub obiektów wpisanych do Rejestru Zabytków Województwa Szczecińskiego.

A - strefa ścisłej ochrony konserwatorskiej - objęto nią szczególnie cenne zespoły urbanistyczne w 7 wsiach:

1. Rynnowo - zespół pałacowo-parkowy;
2. Dobieszewo - cmentarz przykościelny z kościołem;
3. Zajezerze - zespół pałacowo-parkowy z folwarkiem;
4. Wysiedle - cmentarz przykościelny z kościołem;
5. Karwowo - kościół z cmentarzem, zespół dworsko-parkowy z folwarkiem;
6. Klępnica - zespół dworsko-parkowy;
7. **Worowo** - kościół z cmentarzem.

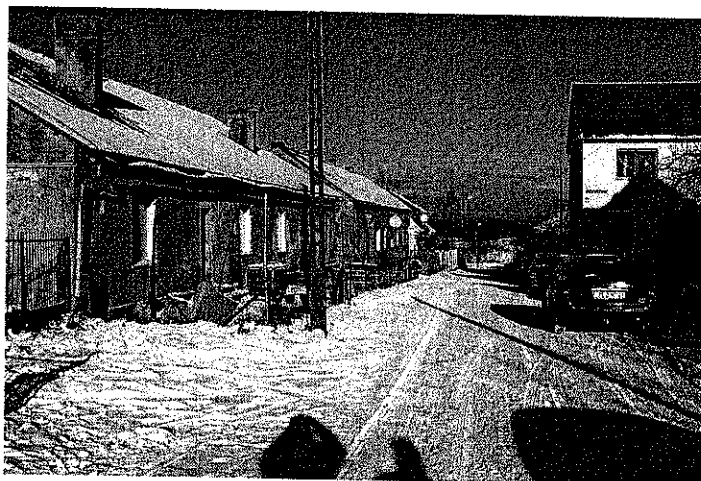
Rys. 4 Kościół w Worowie

Rys.5 Wnętrze kościoła w Worowice

B - *strefa pośredniej ochrony konserwatorskiej* - objęto nią cenne uległe pewnym przekształceniom zespoły urbanistyczne w 5 wsiach:

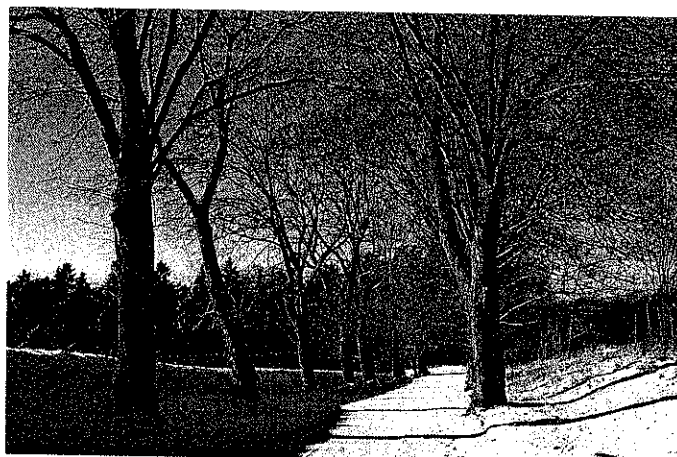
1. Zajezerze - układ przestrzenny wsi;
2. Wysiedlę - układ przestrzenny wsi;
3. Poradz - układ przestrzenny wsi,
4. **Worowice** - układ przestrzenny wsi;
- J. Bonin - układ przestrzenny wsi.

Rys.6 Układ przestrzenny Worowice

K - *strefa ochrony krajobrazu* - objęto nią zespoły zieleni zabytkowej, cmentarze i aleje w 21 wsiach:

1. Byszewo - park podworski, cmentarz;
2. Dalno - zespół parkowo-dworski;
3. Grabowo - zespół dworsko-parkowy, cmentarz przykościelny;
4. Rynnowo - cmentarz-przykościelny;
5. Suliszewice - zespół parkowo-dworski, cmentarz;
6. Tarnowo - środowisko młyna wodnego, cmentarz;
7. Dobieszewo - park krajobrazowy;
8. Unimie - zespół parkowo-dworski, cmentarz przykościelny, cmentarz;
9. Zachemnie - zespół parkowo-dworski;
10. Zajezierze - cmentarz przykościelny z kościołem;
11. Bonin - zespół dworsko-parkowy, cmentarz;
12. Rożnowo Łobeskie - zespół dworsko-parkowy, cmentarz komunalny, cmentarz żołnierzy polskich z 1945 r.;
13. Wysiedle - park podworski, cmentarz;
14. Zagórzyce - park podworski, cmentarz przykościelny;
15. Karwowo - cmentarz;
16. Bełczna - zespół pałacowo-parkowy, cmentarz przykościelny, cmentarz komunalny;
17. Kłępnica - cmentarz;
18. Poradz - park podworski, cmentarz;
19. Prusinowo - cmentarz;
20. Przyborze - park krajobrazowy, cmentarz;
21. **Worowo** - aleja do Prusinowa.

Rys.7 Aleja lipowa do Prusinowa

Zabytkowe parki, które są również elementami szaty roślinnej opisano w rozdziale II pkt. 4.1. W powiązaniu z obiektami przyrody żywej stwierdzone wartości krajobrazu kulturowego gminy stanowią istotny argument w typowaniu wielkoprzestrzennych obszarów chronionych podnosząc ich wartość.

Podsumowanie waloryzacji przyrody nieożywionej i krajobrazu

Pod względem krajobrazowym gmina Łobez jest bardzo atrakcyjna. O walorach krajobrazowych gminy decydują:

- jeziora Klępnicko, Karwowo, Zajezerze z otaczającymi terenami.
- dolina rzeki Regi na całym jej przebiegu przez teren gminy.
- dolina rzeki Stara Rega na całym przebiegu przez teren gminy.
- pradolina polodowcowa z jeziorami: Unimskie, Dobieszewo, Chełm, Strzmielce.
- ciąg moreny czołowej z dolinkami i zagłębieniami wytopiskowymi po martwym lodzie - występujący wzdłuż południowej i południowo-wschodniej granicy gminy.
- wsie z terenami objętymi ochroną konserwatorską - jako cenne elementy krajobrazu kulturowego, Zajezerze, Wysiedłę, Poradz, **Worowo**, Bonin, Rynowo .

Wartości krajobrazu kulturowego gminy reprezentują:

- zabytkowe parki dworskie w 20 wsiach;
- zabytkowe cmentarze (w liczbie 26) w 19 wsiach.;
- wsie o najwyższych walorach krajobrazowych: Zajezerze, Wysiedłę, Poradz, **Worowo**, Bonin, Rynowo.

W rozdziale V [3] przedstawiono szereg propozycji ochrony wartości przyrodniczych gminy, uwzględniono przy tym również walory przyrody nieożywionej i krajobrazu.

Zagospodarowanie turystyczne powinno zostać wsparte szeregiem inwestycji poprawiających wizerunek gminy i zwiększających komfort wypoczynku. Należą do nich:

- a) renowacja obiektów zabytkowych i fasad budynków w poszczególnych wsiach, wprowadzenie ciągów spacerowych i elementów małej architektury,
- b) wyeksponowanie wartości przyrodniczych, kulturowych i historycznych gminy - drogowskazy, tablice informacyjne,
- c) budowa sieci szlaków turystycznych zarówno pieszych jak rowerowych, wraz z włączeniem ich w sieć szlaków regionu,
- d) promocja gminy, szczególnie w mediach turystycznych.

Należy jednak pamiętać że udostępnianie wartościowych elementów środowiska przyrodniczego nie może prowadzić do ich unicestwienia. Istniejące obiekty atrakcyjne rekreacyjnie nie są dominującym elementem gminy. Przeważającą formą użytkowania gruntów jest użytkowanie gospodarcze i ich chłonność jest ograniczona.

Zabytkowe parki, które są również elementami szaty roślinnej opisano w rozdziale II pkt. 4.1.

W powiązaniu z obiektami przyrody żywej stwierdzone wartości krajobrazu kulturowego gminy stanowią istotny argument w typowaniu wielkoprzestrzennych obszarów chronionych podnosząc ich wartość.

Podsumowanie waloryzacji przyrody nieożywionej i krajobrazu

Pod względem krajobrazowym gmina Łobez jest bardzo atrakcyjna. O walorach krajobrazowych gminy decydują:

- jeziora Klępnicko, Karwowo, Zajezerze z otaczającymi terenami.
- dolina rzeki Regi na całym jej przebiegu przez teren gminy.
- dolina rzeki Stara Rega na całym przebiegu przez teren gminy.
- pradolina polodowcowa z jeziorami: Unimskie, Dobieszewo, Chełm, Strzmielce.
- ciąg moreny czołowej z dolinkami i zagłębieniami wytopiskowymi po martwym lodzie - występujący wzdłuż południowej i południowo-wschodniej granicy gminy.
- wsie z terenami objętymi ochroną konserwatorską - jako cenne elementy krajobrazu kulturowego, Zajezerze, Wysiedle, Poradz, **Worowo**, Bonin, Rynnowo .

Wartości krajobrazu kulturowego gminy reprezentują:

- zabytkowe parki dworskie w 20 wsiach;
- zabytkowe cmentarze (w liczbie 26) w 19 wsiach.;
- wsie o najwyższych walorach krajobrazowych: Zajezerze, Wysiedle, Poradz, **Worowo**, Bonin, Rynnowo.

W rozdziale V [3] przedstawiono szereg propozycji ochrony wartości przyrodniczych gminy, uwzględniono przy tym również walory przyrody nieożywionej i krajobrazu.

Zagospodarowanie turystyczne powinno zostać wsparte szeregiem inwestycji poprawiających wizerunek gminy i zwiększających komfort wypoczynku. Należą do nich:

- a) renowacja obiektów zabytkowych i fasad budynków w poszczególnych wsiach, wprowadzenie ciągów spacerowych i elementów małej architektury,
- b) wyeksponowanie wartości przyrodniczych, kulturowych i historycznych gminy - drogowaskazy, tablice informacyjne,
- c) budowa sieci szlaków turystycznych zarówno pieszych jak rowerowych, wraz z włączeniem ich w sieć szlaków regionu,
- d) promocja gminy, szczególnie w mediach turystycznych.

Należy jednak pamiętać że udostępnianie wartościowych elementów środowiska przyrodniczego nie może prowadzić do ich unicestwienia. Istniejące obiekty atrakcyjne rekreacyjnie nie są dominującym elementem gminy. Przeważającą formą użytkowania gruntów jest użytkowanie gospodarcze i ich chłonność jest ograniczona.

Forma ochrony i nazwa	Obszar chronionego krajobrazu "Stara Rega"
Symbol na mapie 1:25 000	OChK -III
Cel ochrony	Zachowanie wartościowego krajobrazowo i biologicznie obszaru obejmującego pradolinę polodowcową i dolinę rzeki Starej Regi oraz ciąg moreny z wytopiskowymi dolinkami i kociołkami, z licznymi stanowiskami chronionych i zagrożonych gatunków fauny i flory.
Położenie	Wschodnia część gminy, okolice Rożnowa Łobeskiego i na północ od wsi, dalej dolina rzeki Stara Rega w kierunku doliny Regi w rejonie Klępnicy Worowa i Prusinowa. Tereny od doliny Regi w kierunku jez. Klępnicko, część doliny Regi powyżej Prusinowa łącznie z wsią.
Charakterystyka przyrodnicza	Szerokie połączenie dolin rzek Regi i Starej Regi. Atrakcyjny turystycznie teren przy jeziorze Klępnicko na przedłużeniu pradolinie polodowcowej Starej Regi. Interesujący kulturowy krajobraz wsi Rynowo, Worowo, Prusinowo. Szerokie panoramy pofałdowanego terenu z kępami zieleni wysokiej w okolicach Rożnowa Łobeskiego, kolonii Rynowo i Zakrzyc. Teren w dużym stopniu zalesiony. Występują tu rzadkie lub zagrożone w przynajmniej w jednej ze skal -europejskiej, krajowej lub regionalnej ptaki i płazy. Interesująca szata roślinna zróżnicowanych środowisk- wodnych, leśnych, łąkowych, torfowiskowych.
Zagrożenia	<ul style="list-style-type: none"> • Zmiana stosunków wodnych prowadząca do osuszenia terenu. • Lokalizacja na jego obszarze lub w sąsiedztwie obiektów niekorzystnie oddziałujących na środowisko i krajobraz • Zmiana sposobu użytkowania gruntów. • Zubożenie bioróżnorodności na skutek intensywnej gospodarki rolnej (wysokie dawki nawozów i pestycydów). • Bezladne budownictwo psujące harmonię krajobrazu • Zanieczyszczenia wód rzeki Regi i Starej Regi.

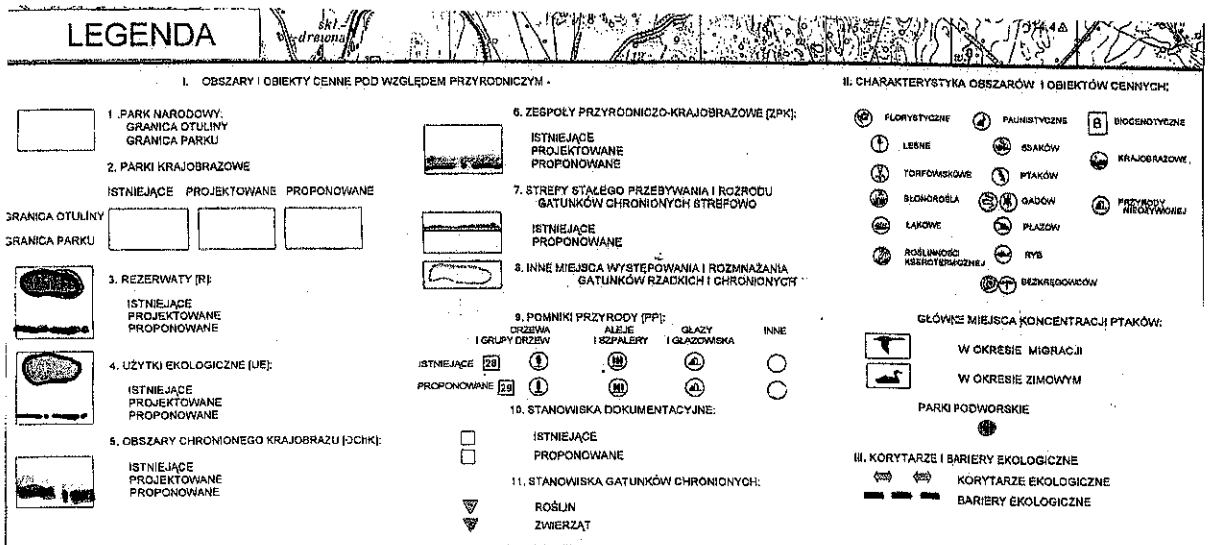
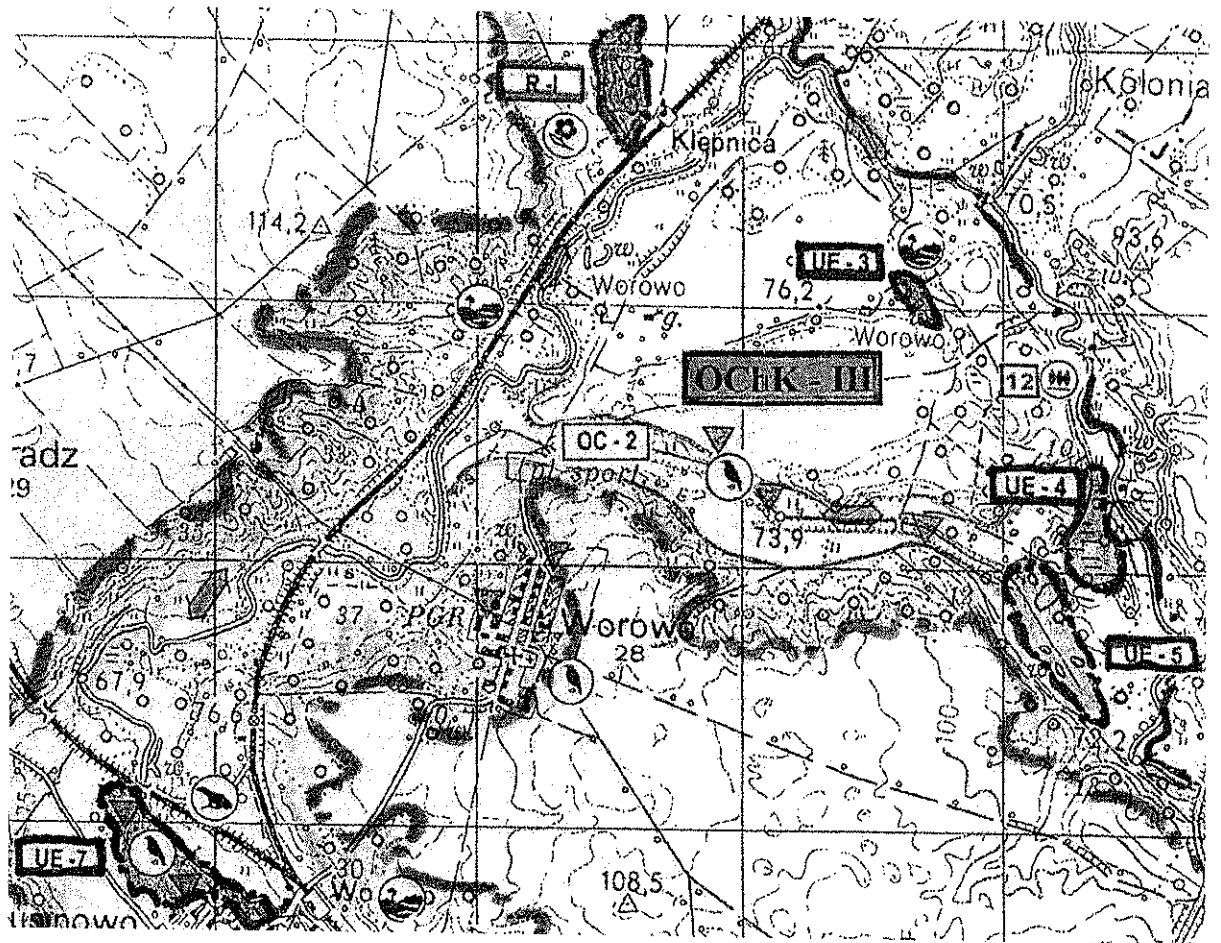

Aleje i szpalery

Lp.	Lokalizacja	Numer na mapie 1:10 000	Opis
1.	droga Bełczna - Klępnica	A-1	aleja różnogatunkowa drzew liściastych
2.	szosa Bełczna - Poradz	A-2	aleja lipowa
3.	droga Karwowo - Smorawino	A-3	aleja klonowo-lipowa
4.	droga z Przyborza do szosy	A-4	aleja różnogatunkowa drzew liściastych
5.	droga Prusinowo - Worowo	A-5	piękna aleja lipowa
6.	ŁŁ Oddz. 10 ; na skraju lasu	A-6	szpaler dębów /obw.345 cm/ PP-12
7.	ŁŁ Oddz. 198b	A-7	szpaler dębów /obw. 340 cm/ PP-13
8.	ŁŁ Oddz. 196	A-8	szpaler dębów; kilkanaście okazów o obw360 -370 cm PP-14.
9.	Ł Ł Oddz. 223 c,d,	A-8 a	szpaler dębów; na brzegu dęby obw.
10.	Dalno - droga do wsi	A-9	aleja lipowa
11.	droga Zachełmie - Meszno	A-9 a	aleja lipowa PP-15
12.	droga Meszno - Dobieszewo	A-10	aleja różnogatunkowa drzew liściastych
13.	przy wsi Zachełmie	A-10 a	dwie krótkie aleje dębowe PP-16
14.	szosa Łobez - Unimie	A-11	aleja klonowa i różnogatunkowa drzew liściastych
15.	droga Rekowo - jez. Dobieszewo		szpaler dębów na skraju lasu koło Unimia /obw.350-440cm/PP-17
16.	szosa Łobez- Poradz, krzyżówka do Łobzany	A-12	aleja klonowa
17.	droga Łobez - Poradz	A-13	odcinek alei lipowej
18.	szosa Strzemiele - Łobez	A-14	aleja klonowa
19.	na granicy lasu ŁW Oddz. 235a	A-15	szpaler różnogatunkowy
20.	szosa Łobez - Zajezerze	A-16	odcinki: aleja klonowa, lipowa i szpaler
21.	droga Suliszewice - Rynowo	A-17	aleja różnogatunkowa drzew liściastych
22.	droga Tamowo - kierunek Rożnowo Ł ob.	A-18	aleja klonowa
23.	szosa Łobez - Świętoborzec	A-19	aleja
24.	droga z Bonina do Stadniny	A-20	aleja
25.	Wysiedle - droga pobia	A-21	aleja klonowa
26.	droga Zajezerze-Cianowo	A-22	aleja różnogatunkowa drzew liściastych PP-18

ŁŁ - Nadleśnictwo Łobez obręb Łobez

ŁW - Nadleśnictwo Łobez obręb Węgorzyno

Rys.8 Mapa rewitalizacji przyrodniczej Worowa i okolic [3]

2.3 Infrastruktura

Infrastruktura ochrony środowiska w Worowie jest słabo rozwinięta. Cała wieś jest zwodociągowana. Dostawę wody pitnej zapewnia ujęcie wody wraz ze stacją wodociagową, zbudowane w okresie funkcjonowania PGR, które obecnie jest własnością Gminy Łobez. Obecnie dostawą wody i utrzymaniem stacji zajmuje się Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji (PWiK) Sp. z o.o. w Łobzie na podstawie umowy o zarządzanie mieniem gminnym zawartej z Gminą Łobez.

Brak jest kanalizacji sanitarnej. Ścieki są odprowadzane przez mieszkańców do zbiorników bezodpływowych i wywożone systematycznie przez Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji Sp. Z o.o. w Łobzie.

Zasilanie w energię elektryczną i odpowiedni do potrzeb pobór mocy (220, 380 V) zapewniają służby energetyczne Zakładu Energetycznego ENEA.

Wieś nie jest zasilana w gaz ziemny.

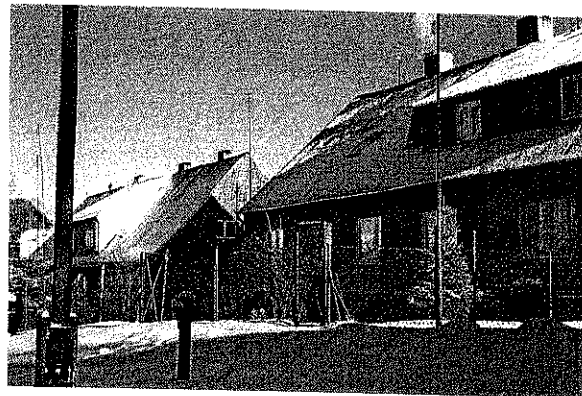
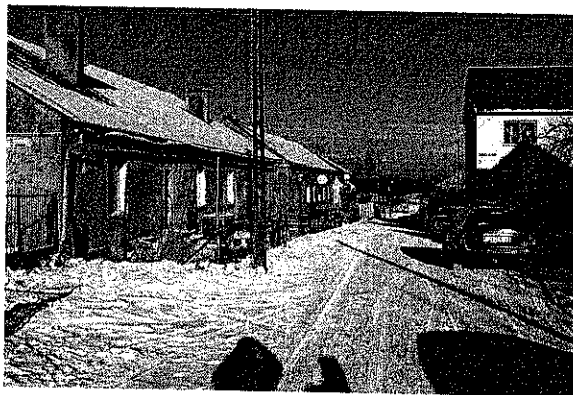
W zakresie dostępności komunikacyjnej Worowa sytuacja jest w miarę dobra, chociaż do wsi prowadzi tylko jedna droga asfaltowa. Do Worowa można dojechać skręcając z drogi Wojewódzkiej Łobez – Belczna – Resko, poprzez wieś Rusinowo. Odległość Worowa od miasta powiatowego Łobez wynosi 8 km.

Odległość od wsi do najbliższej stacji kolejowej o nazwie Worowo wynosi 2 km.

Infrastrukturę mieszkalną we wsi stanowią prywatne budynki mieszkalne oraz 6 wielorodzinnych szeregowców, w których zamieszkują głównie byli pracownicy PGR.

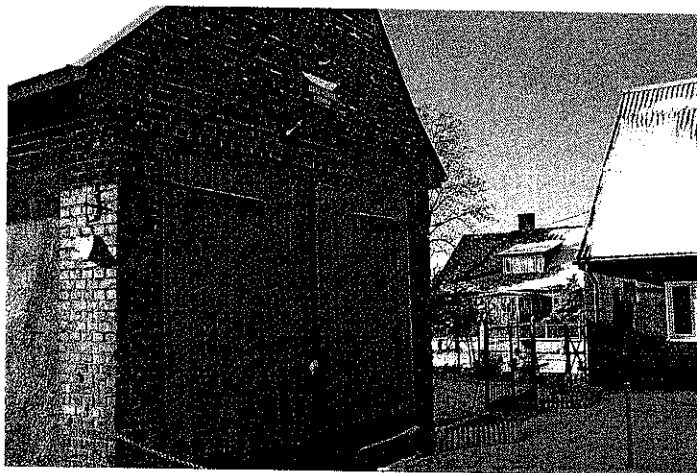

Rys.9 Budownictwo mieszkaniowe w Worowie

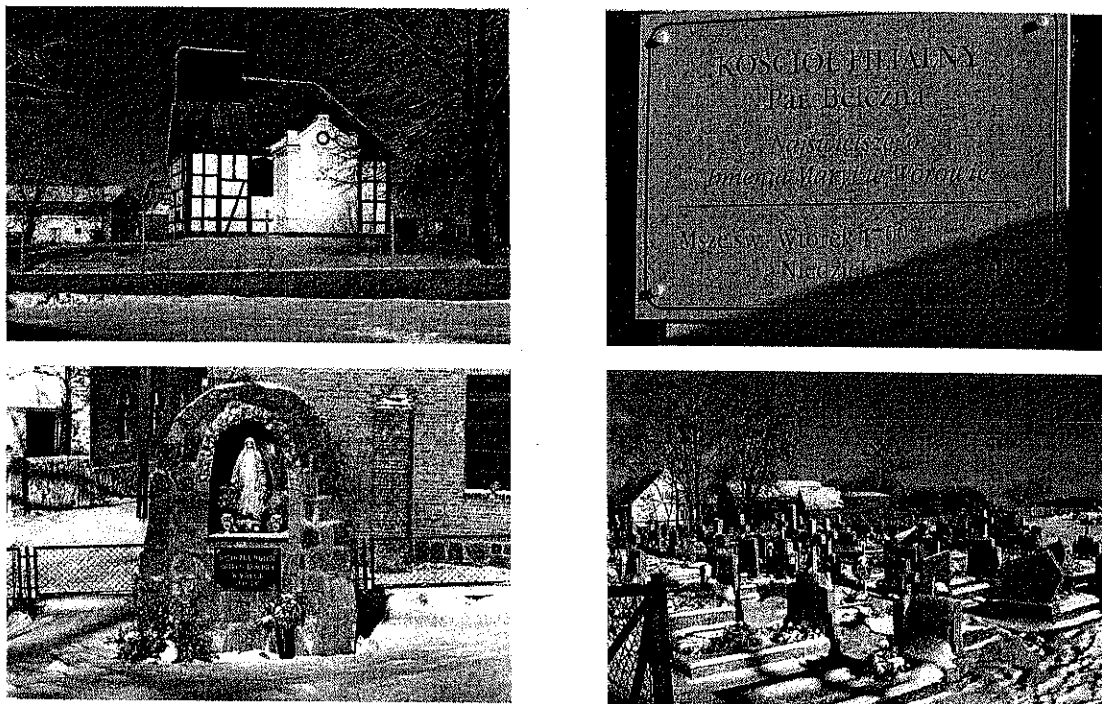
Rys.10 Zabudowa wielorodzinna, szeregową w Worowie

Z obiektów publicznych znajdują się w Worowie jedynie świetlica wiejska. Remiza strażacka została przez Gminę Łobez sprzedana w ręce prywatne.

Rys.11 Była remiza strażacka

We wsi znajduje się także zabytkowy Kościół Filialny Parafii Bełczna p.w. Najświętszego Imienia Maryi oraz przykościelny cmentarz. Za cmentarzem komunalnym znajduje się bardzo zdewastowany poniemiecki cmentarz sprzed II Wojny Światowej. Zniszczone nagrobki zostały przykryte nawiezionym gruzem i hałdą ziemi.

Rys.12 Kościół w Worowie wraz z cmentarzem

2.4 Ludność

Obecnie wieś Worowo jest ośrodkiem rolniczo – mieszkalnym zamieszkiwanym łącznie przez 226 mieszkańców.

Wiek (lata)	Kobiety	Mężczyźni	Razem
0-6	6	13	19
7-12	6	10	16
13-15	6	5	11
16-18	3	6	9
19-65	66	77	143
Pow.65	19	9	28
		Razem	226

Tab. 1 Struktura wiekowa mieszkańców wsi Worowo (dane na 31.12.2008 r.)

2.5 Gospodarka

Pomimo dużej liczby mieszkańców, w Worowie słabo rozwinęła się działalność gospodarcza, czy też przemysłowa, która odpowiadałaby zarówno zapotrzebowaniu ludności na miejscowe usługi i towary, jak też na potrzeby lokalnego rynku pracy. Obecnie zarejestrowane są trzy firmy prowadzące sprzedaż artykułów spożywczo – przemysłowych, z których tylko jeden sklep funkcjonuje. Ponadto z danych ewidencji działalności gospodarczej Urzędu Miejskiego w Łobzie wynika, że w Worowie zarejestrowane są dwie firmy pn. usługi dla rolnictwa (uprawy, hodowla zwierząt), sprzedaż detaliczna części i akcesoriów pojazdów samochodowych, usługi biurowe oraz usługi spawalnicze.

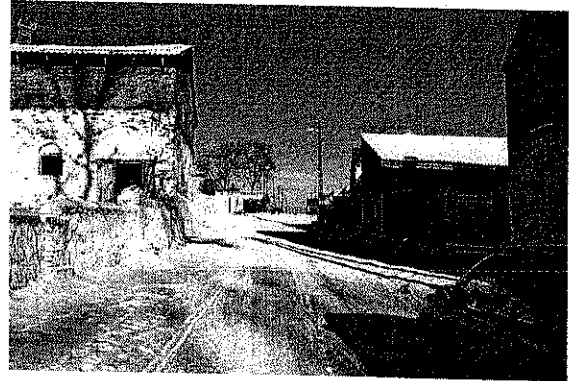
Taki stan rzeczy nie wynika bynajmniej z niedostatecznie rozwiniętej infrastruktury. Wydaje się, że przyczyną tak niskiej przedsiębiorczości mieszkańców Worowa jest bliskość, i dostępność komunikacyjna miejskiego rynku usług w Łobzie, jak również niski poziom zamożności ludności wiejskiej spowodowana głównie utratą źródła utrzymania w byłym PGR i niedostosowaniem się wielu osób do nowej sytuacji na rynku pracy. W konsekwencji powoduje to niski popyt na towary i usługi. Worowo jest w chwili obecnej głównie ośrodkiem mieszkalno – rolniczym.

2.6 Rolnictwo

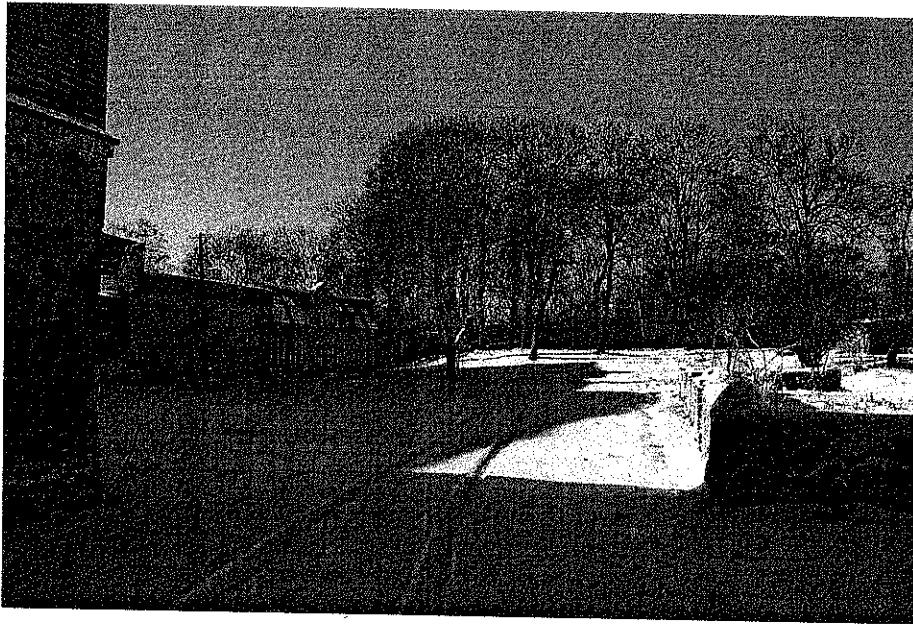
W poprzednim okresie ustrojowym wieś Worowo miała charakter wybitnie rolniczy. Funkcjonowało tu Państwowe Gospodarstwo Rolne, które zatrudniało większość z mieszkańców wsi. PGR zapewniał też podstawowe usługi dla ludności: wodociągi, działalność kulturalną, itp. Obecnie w Worowie istnieją mocno zdewastowane zabudowania gospodarcze.

Rys.13 Opuszczone i zdewastowane zabudowania po byłym PGR (1)

Rys.14 Opuszczone i zdewastowane zabudowania po byłym PGR (2)

Rys.15 Budynek po byłym biurze PGR (w głębi)

Po transformacji ustrojowej i likwidacji PGR, znakomita większość użytków rolnych przeszła we władanie Agencji Nieruchomości Rolnych w Szczecinie oraz rolników indywidualnych, a zaspokajanie podstawowych potrzeb społeczności lokalnej przejęła na siebie Gmina Łobez.

Obecnie w Belcznie gospodaruje 9-ciu rolników na 130,43 ha gruntów rolnych. Wszyscy oni specjalizują się w produkcji roślinnej (uprawa zbóż, ziemniaków i rzepaku).

Struktura wielkości gospodarstw rolnych wygląda następująco:

Lp.	Wielkość gospodarstwa (ha)	Liczba gospodarstw
1	< 5	1
2	5 - 10	0
3	10 - 15	5
4	15 - 20	2
5	20 - 30	1
RAZEM		9

Tab. 2 Struktura gospodarstw rolnych w Worowie

2.7 Zatrudnienie i Bezrobocie

Z racji tego, że w Worowie nie prowadzą działalności gospodarczej żadne zakłady pracy (poza wymienionymi małymi, jednoosobowymi firmami), część mieszkańców znajduje zatrudnienie w Łobzie.

Stopa bezrobocia w powiecie łobeskim wynosi 23,2 %, a wskaźnik bezrobocia dla gminy Łobez – 8,3 % (dane na dzień 30.11.2008 r.) Na tym tle sytuacja na rynku pracy wśród mieszkańców Worowa nie wygląda dobrze.

Wśród osób w okresie czynności zawodowej 15 osób jest zarejestrowanych jako osoby bezrobotne (dane z grudnia 2008r.), w tym 10 kobiet i 5 mężczyzn., z czego jedna osoba jest z prawem do zasiłku dla bezrobotnych, 5 osób odbywa przygotowania zawodowe, 1 osoba się szkoli, a 8 osób nie posiada prawa do zasiłku dla bezrobotnych.

3.8 Opieka społeczna

Wiele osób, mieszkańców Worowa wymaga stałej lub okresowej pomocy Miejsko – Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Łobzie. Według danych na koniec grudnia w 2008 roku z różnych form pomocy społecznej korzystały 22 osoby. W ramach pomocy społecznej dla mieszkańców Worowa wydatkowano w 2008 roku:

- 7 896 zł na obiady dla dzieci
- 4 900 zł na posiłki
- 4 959,88 zł na zasiłki celowe
- 14 098 zł na zasiłki okresowe
- 6 308,40 na zasiłki stałe.

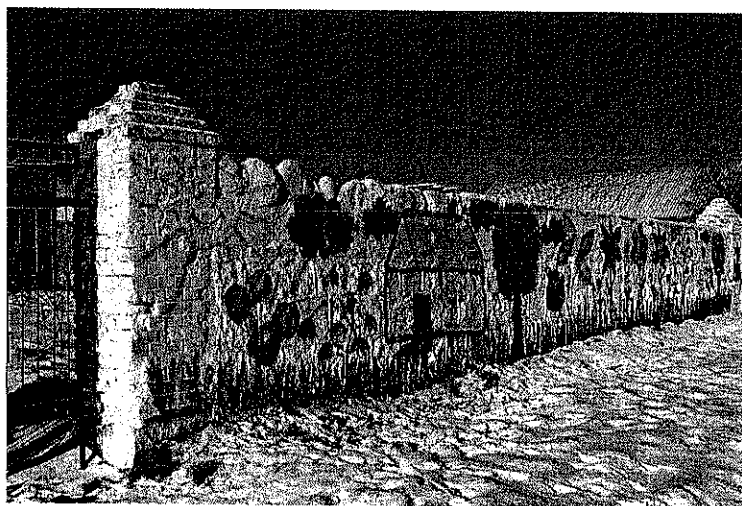
Pięć rolników otrzymało zasiłki związane z suszą w rolnictwie w łącznej wysokości 5 000 zł

Całkowita wartość pomocy społecznej skierowanej do mieszkańców Worowa wyniosła w 2008 roku 43 162,28 zł.

2.9 Oświata

We wsi Worowo funkcjonuje tylko jedna placówka oświatowo – kulturalna, tj. świetlica wiejska. W czasie wolnym od nauki, dzieci i młodzież ze wsi Worowo uczestniczy w różnych zajęciach organizowanych przez świetlicę.

W 2008 roku Sołectwo Worowo było beneficjentem dotacji ze środków Fundacji Wspomagania Wsi w Warszawie. W ramach zrealizowanego projektu pn. „Pożyteczne ferie” zorganizowano szereg działań mających na celu upiększenie wsi. Między innymi dzieci malowały rysunki na murze wzdłuż głównej drogi przebiegającej przez wieś.

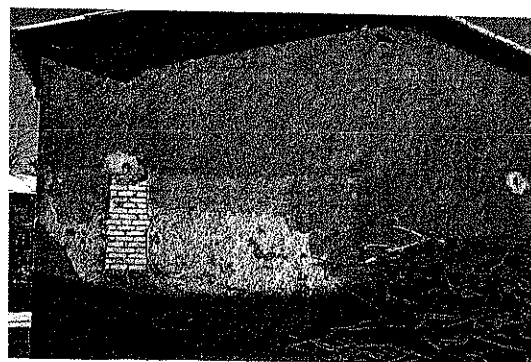
Rys.16 Malowidła na murze

Niestety, świetlica nie jest wyposażona w sprzęt komputerowy.

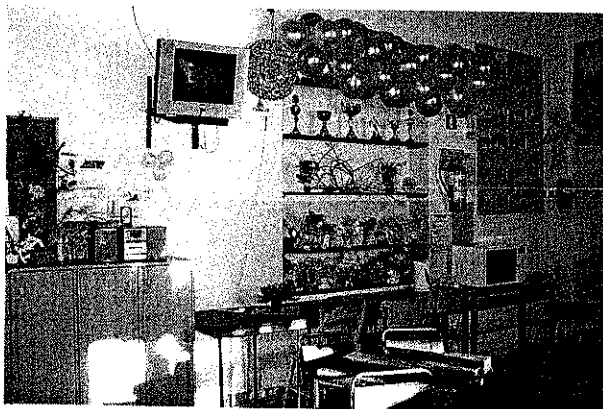
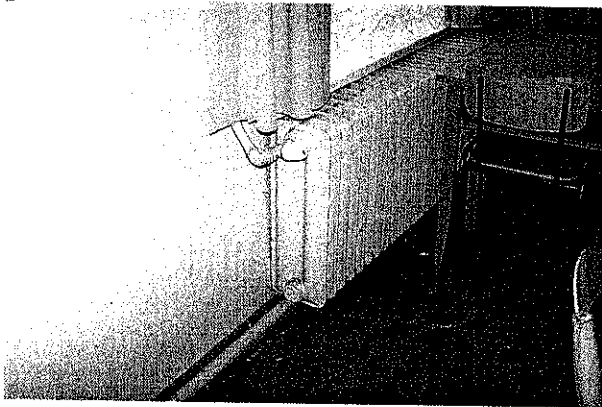
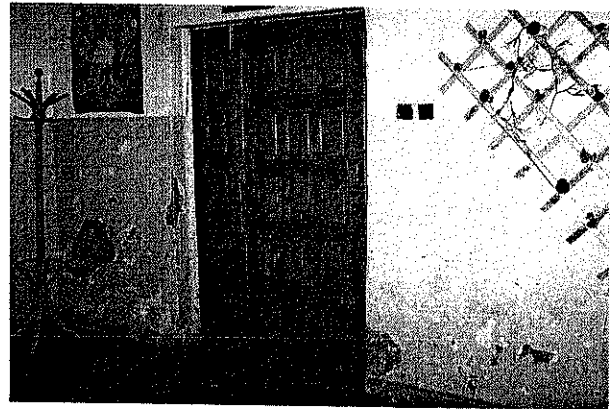
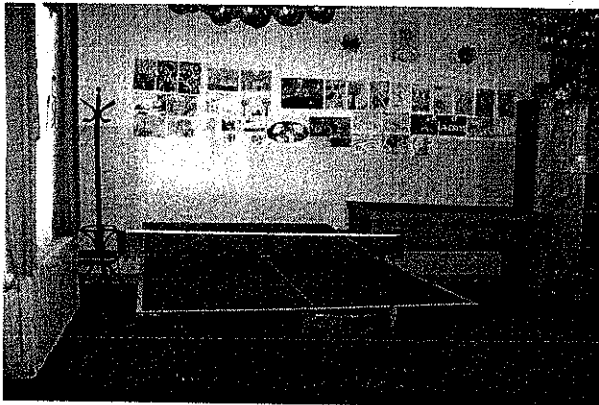
2.10 Kultura

Życie kulturalne w Belcznie zamyka się w ramach funkcjonowania świetlicy wiejskiej, którą zarządza Łobeski Dom Kultury. Działalność kulturalna jest organizowana przez Łobeski Dom Kultury, Radę Sołecką oraz przez samych mieszkańców wsi. W Worowie nie funkcjonuje żadna organizacja pozarządowa, która mogłaby wspomóc mieszkańców w organizowaniu działalności kulturalnej.

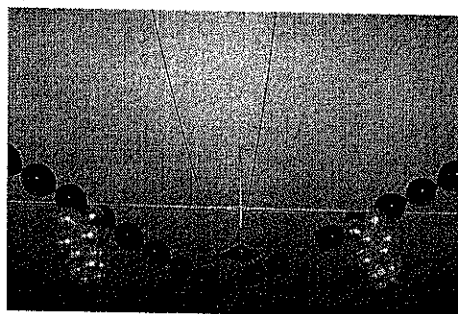
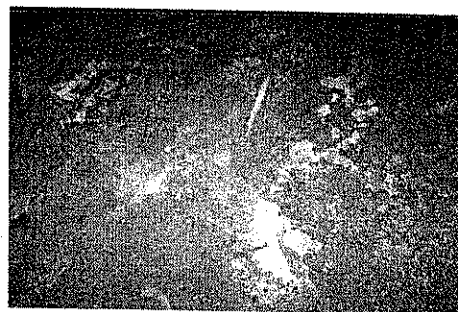
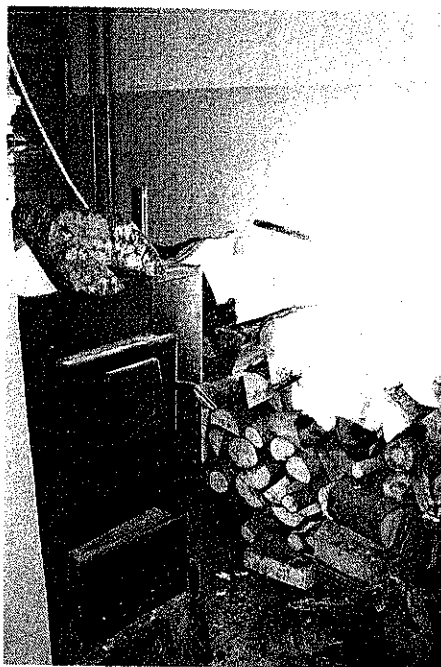
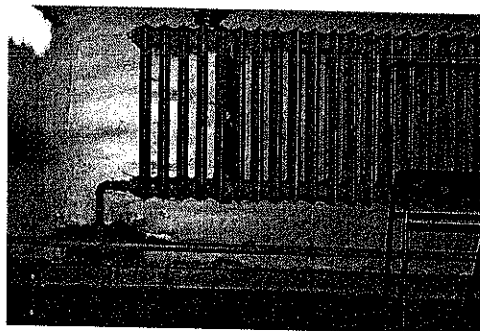
Świetlica wiejska funkcjonuje w budynku o bardzo złym stanie technicznym. Remontu wymaga nie tylko elewacja, stolarka okienna i drzwiowa i dach budynku, ale także jego wnętrze, sala główna i pomieszczenia pomocnicze, instalacja wodno – kanalizacyjna, grzewcza i elektryczna. W obiekcie nie ma toalet, ani zaplecza socjalnego.

Rys.17 Zewnętrzny wygląd budynku świetlicy wiejskiej

Rys.18 Sala główna świetlicy wiejskiej

Rys.19 Ubytki tynków i posadzki, pęknięcia na suficie pomieszczeń świetlicy wiejskiej.

2.11 Sport i rekreacja

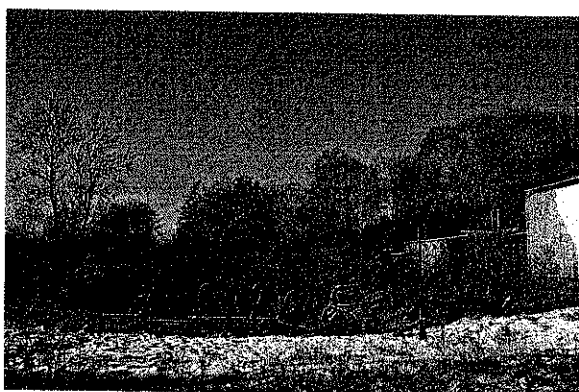
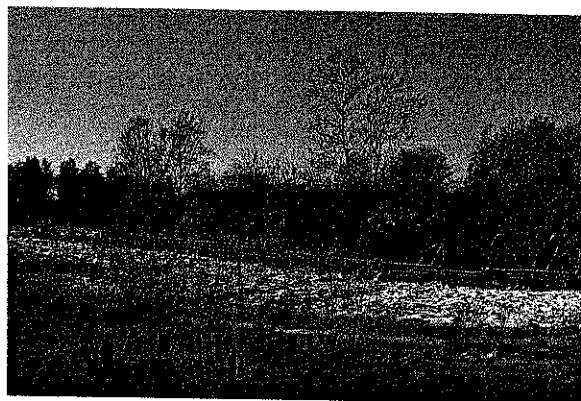
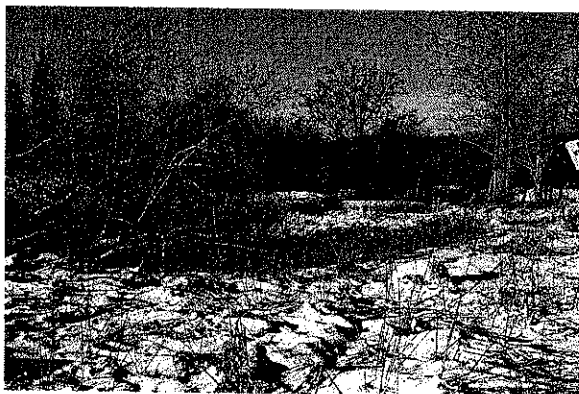
Sport w Worowie koncentruje się na wiejskim boisku sportowym położonym na skraju wsi. Jest to boisko do gry w piłkę nożną i piłkę siatkową. Znajduje się tu też niewielki plac zabaw dla dzieci.

Rys. 20 Plac zabaw w Worowie

2.12 Turystyka

Wieś Worowo i jej okolice nie wyróżniają się specjalnymi walorami turystycznymi. Nie występują tu duże obszary leśne ani też jeziora nadające się do wędkowania i plażowania. Niedaleko od wsi znajduje się jedynie mały staw, którego teren nie jest jednak zagospodarowany; staw jest mocno zarośnięty wodorostami i nie można go uznać za teren turystyczny ani nawet rekreacyjny. Jedynymi atrakcjami turystycznymi jest zabytkowy kościół. Na skraju Worowa znajdował się też inny, mały stawek, ale został zasypany i gruzem.

Rys.21 Krajobraz okolic wsi Worowo.

Z tych powodów wieś Worowo może przyciągnąć w zasadzie tylko turystów przejazdowych, zatrzymujących się tutaj na krótki czas.

3. OCENA MOCNYCH I SŁABYCH STRON MIEJSCOWOŚCI

Silne strony	Słabe strony
<ul style="list-style-type: none"> - zabytkowy kościół - 1 sklep - czyste powietrze - cisza i spokój - warunki przyrodnicze - świetlica wiejska - plac zabaw dla dzieci - boisko sportowe - dostępność komunikacyjna - rozwój rolnictwa 	<ul style="list-style-type: none"> - teren po byłym PGR - Wiele zdewastowanych budynków po byłym PGR - Zły stan techniczny świetlicy - niedostatecznie wyposażona świetlica wiejska - brak zagospodarowanych terenów rekreacyjnych - bezrobocie - występowanie patologii społecznych
Szanse rozwoju	Zagrożenia
<ul style="list-style-type: none"> - rozwój sportu i kultury fizycznej na wsi - zwiększenie aktywności mieszkańców w dziedzinie kultury i edukacji - zwiększenie bezpieczeństwa - poprawa funkcjonowania świetlicy wiejskiej - 	<ul style="list-style-type: none"> - bierność i pasywność społeczności wiejskiej - brak środków finansowych na realizację zaplanowanych zadań - małe zainteresowanie turystów pobytem na terenie wsi

II. PLANOWANE KIERUNKI ROZWOJU WSI

Sytuacja społeczno – gospodarcza wsi Worowo nie pozwala zakładać, że wieś samodzielnie lub tylko przy wsparciu finansowym Gminy Łobez stanie się ośrodkiem gospodarczym. Brak tradycji przemysłowych, niski stopień rozwoju przedsiębiorczości, brak lokalnych surowców i niski stan świadomości społecznej są ograniczeniami, które nie pozwolą – jak się wydaje – samoistnie rozwinąć na terenie wsi sektora gospodarki.

Nie należy także zakładać istotnego wzrostu znaczenia turystyki w planach rozwoju wsi. Warunki przyrodnicze nie skłaniają do tworzenia lokalnego produktu turystycznego opartego na walorach naturalnych (przyrodniczych).

Istniejący, warty odwiedzenia zabytek – kościół - jest jednak atrakcją turystyczną skierowaną do osób, które mogą zatrzymać się w Worowie jedynie na kilka godzin. Istniejący w nie tak odległej przeszłości piękny park w Worowie został tak zaniedbany i zdewastowany w okresie działalności PGR, że w tej chwili przywrócenie go do pierwotnej świetności jest praktycznie niemożliwe.

Niewątpliwie, poprawa infrastruktury społecznej, w tym zagospodarowanie terenów rekreacyjnych zwiększyć może atrakcyjność turystyczną wsi zwłaszcza przy intensywnym wsparciu ze strony Gminy Łobez, na przykład poprzez promocję w folderach lub poprowadzenie ścieżki rowerowej przez wieś i okolice.

Brak jest jakiegokolwiek infrastruktury obsługi turystów.

W tej sytuacji wydaje się, że Worowo rozwijać będzie przede wszystkim funkcje rolnicze i mieszkalne. Ponieważ jednak rolnictwo jest w całości w rękach prywatnych, to dalsze rozważania dotyczyć będą rozbudowy systemu publicznych usług społecznych, skierowanych do stałych mieszkańców wsi.

Poprawa infrastruktury społecznej wsi Worowo powinna być skierowana przede wszystkim na:

- dostępność sieci teleinformatycznej i usług internetowych dla ogółu mieszkańców w celu podniesienia świadomości społecznej, zwiększenia mobilności, zapewnienia możliwości edukacji przez całe życie, a tym samym zwiększenia szans mieszkańców Worowa na rynku pracy;

- zagospodarowanie czasu wolnego dzieci i młodzieży tak, aby stworzyć lepsze warunki ich rozwoju i zapewnić lepszy start w dorosłe życie;
- stworzenie lepszych warunków życia ogółu mieszkańców poprzez rozbudowę społecznej infrastruktury kulturalnej, sportowej i rekreacyjnej w celu ograniczenia występowania zjawisk patologii (alkoholizmu, narkomani, przemocy w rodzinie, itp.)

Cele te będą realizowane między innymi poprzez przedsięwzięcia planowane do realizacji w latach 2009 – 2016 między innymi w ramach Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich 2007 – 2013.

III. OPIS PLANOWANYCH PRZEDSIĘWZIĘĆ

1. ZAPLANOWANE DZIAŁANIA

Zgodnie z przyjętymi kierunkami rozwoju wsi Bełczna planuje się prowadzić działania w infrastrukturę społeczną, będącą własnością Gminy Łobez: świetlicę wiejską, tereny zielone i rekreacyjne.

Zaplanowano następujące działania do wykonania:

1.1. Nazwa: **Modernizacja budynku świetlicy wiejskiej wraz z wyposażeniem w sprzęt komputerowy, audiowizualny i meble**

Zakres:

W ramach modernizacji budynku będzie wykonane:

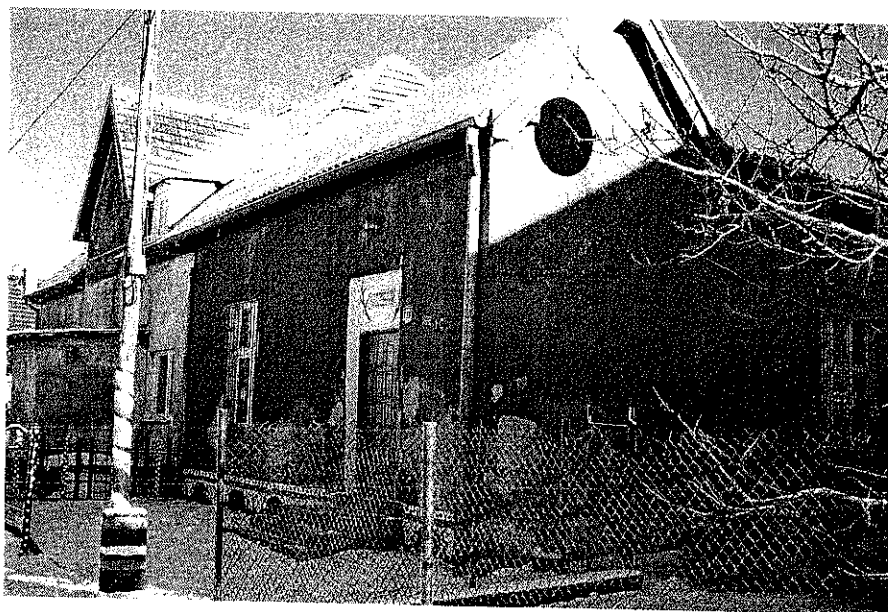
- wymiana pokrycia dachowego
- rynny
- docieplenie ścian zewnętrznych
- elewacja
- budowa zbiornika bezodpływowego i instalacja sanitarna

- postawienie wiaty na opał
- wymiana stolarki okiennej i drzwiowej
- obniżenie sufitu
- naprawa podłogi i położenie wykładziny
- tynki wewnętrzne i malowanie
- montaż elementów urządzeń sanitarnych
- wymiana instalacji elektrycznej
- wymiana instalacji c.o.

W ramach wyposażenia świetlicy zostaną zakupione dwa zestawy komputerowe. Ponadto zakupione zostaną: drukarka laserowa, kamera internetowa i inny drobny sprzęt komputerowy.

W ramach sprzętu audio – video zostanie zakupiony telewizor, zestaw kina domowego, radioodtwarzacz. Zostanie zakupione także pełne umeblowanie sali świetlicy.

Rys.22 Budynek świetlicy wiejskiej

Harmonogram realizacji: Zadanie planowane do realizacji w 2009 roku.

Szacunkowy kosztorys: Ogółem – 18 5000 zł

Środki UE 75% - 138 750 zł

Budżet Gminy Łobez – 46 250 zł

1.2. Nazwa: Wyposażenie placu zabaw dla dzieci w ławki i stoliki drewniane.

Zakres:

posadowienie na terenie placu zabaw dla dzieci 5 ławek i 3 stolików wykonanych z drzewa

Harmonogram realizacji: Zadanie planowane do realizacji w 2010 roku.

Szacunkowy kosztorys: Ogółem – 15 000 zł

Środki UE 75% - 11 250 zł

Budżet Gminy Łobez – 3 750 zł

1.3. Nazwa: Modernizacja budynku zabytkowego kościoła poprzez odbudowę wieży kościelnej.

Zakres: W programie zaplanowano posadowienie wieży kościelnej, która została całkowicie zniszczona w czasie działań wojennych II Wojny Światowej.

Harmonogram realizacji: Zadanie planowane do realizacji w 2010 roku.

Szacunkowy kosztorys: Ogółem – 350 000 zł

Środki UE 75% - 262 500 zł

Budżet Gminy Łobez – 87 500 zł

1.4. Nazwa:

Modernizacja zespołu boisk sportowych i urządzenie placu rekreacyjnego

Zakres dla boiska:

- wyrównanie skarp wokół boiska
- ogrodzenie boiska
- wysiew trawy i nasadzenia krzewów

Zakres dla placu rekreacyjnego:

Teren zielony przylegający do zespołu boisk sportowych (boisko do piłki nożnej i boisko do siatkówki) zostanie przeznaczony na plac rekreacyjny wyposażony w wiatę biesiadną, ławki i ławostoly oraz miejsce na ognisko. Teren ten będzie wykorzystywany przez mieszkańców na organizowanie wiejskich imprez okolicznościowych i zabaw.

Harmonogram realizacji: Zadanie planowane do realizacji w 2011 roku.

Szacunkowy kosztorys: Ogółem – 70 000 zł

Środki UE 75% - 52 500 zł

Budżet Gminy Łobez – 17 500 zł

1.5. Nazwa: Odnowa cmentarza sprzed II wojny światowej i urządzenie lapidarium

Zakres: W ramach zadania planuje się odkopanie resztek starych nagrobków i krzyży, wywiezienie ziemi i gruzu oraz urządzenie z odzyskanych części nagrobków lapidarium z tablicą pamiątkową. Ponadto, planuje się ogrodzenie całego cmentarza wiejskiego (powojennego i lapidarium)

Harmonogram realizacji: Zadanie planowane do realizacji w 2013 roku.

Szacunkowy kosztorys: Ogółem – 50 000 zł

Środki UE 75% - 37 500 zł

Budżet Gminy Łobez – 12 500 zł

1.6 Nazwa: Roboty drogowe na terenie wsi.

Zakres:

1/ Zaplanowano wybudowanie chodnika przy drodze do kościoła o długości 46 m i szerokości 2 m, wykonanego z kostki POLBRUK.

2/ wybudowanie drogi o nawierzchni asfaltowej na odcinku drogi żuźlowej we wsi.

Harmonogram realizacji: Zadanie planowane do realizacji w 2015 roku.

Szacunkowy kosztorys: Ogółem – 600 000 zł

Środki UE 75% - 450 000 zł

Budżet Gminy Łobez – 150 000 zł

2. PLANOWANE REZULTATY I DŁUGOFALOWE ODDZIAŁYWANIE

Zajęcia prowadzone w zmodernizowanym budynku i dobrze wyposażonej świetlicy wiejskiej będą mogły wypełniać dzieciom i młodzieży wolny czas, a dostęp do Internetu, dla całej społeczności pozwoli nie tylko bawić się ale i uczyć zarówno obsługiwanie sprzętu komputerowego, jak i skutecznego poszukiwania pracy i zwiększy dostęp do informacji.

Urządzenie placu rekreacyjnego przy zespole boisk sportowych wzmocni integrację społeczności wiejskiej poprzez organizowanie imprez masowych i spotkań mieszkańców.

Odnowa starego cmentarza i urządzenie lapidarium wpłynie na atrakcyjność turystyczną wsi ze względu na to, że wzbudzi zainteresowanie Niemców, którzy mieszkali tu przed wojną. Ponadto, teren ten poprawi estetykę wsi.

Nadbudowa wieży kościelnej znacznie uatrakcyjni wygląd zewnętrzny zabytkowego kościoła i przyczyni się do wzrostu atrakcyjności turystycznej Worowa.

Wszystkie te działania wpłyną na integrację mieszkańców i wyzwolą ich energię do dalszych pozytywnych działań na rzecz całej społeczności wsi.

Zaplanowane działania społeczności wiejskiej znacznie poprawią atrakcyjność infrastruktury wsi. Długofalowe efekty przedsięwzięcia głównie skupią się na podnoszeniu atrakcyjności infrastruktury społeczno – kulturalnej i ochronie krajobrazu. Ważnym czynnikiem jest również kultywowanie tradycji społeczności lokalnej w postaci krzewienia kultury poprzez organizowanie imprez promujących i integracyjnych dla mieszkańców.

3. ZGODNOŚĆ PLANU ODNOWY ZE STRATEGIĄ ROZWOJU GMINY I PLANEM ROZWOJU LOKALNEGO

Plan odnowy wsi Worowo jest zgodny ze Strategią Rozwoju Gminy, w punkcie „Obszary strategiczne” – obszar turystyka, w którym jest mowa o tym, iż turystykę należy traktować jako potencjalne źródło dochodów ludności. Jest to także element alternatywnych dochodów ludności wiejskiej i element rozwoju strukturalnego obszarów wiejskich.

Celem strategicznym jest tworzenie warunków dla rozwoju turystyki w oparciu o naturalne zasoby i walory przyrodnicze.

Obszar turystyki w gminie Łobez jest obszarem niemal dziewiczym. Brak materialnej bazy turystycznej powoduje, że udział turystyki w dochodach ludności gminy jest prawie niezauważalny. Efektywne wykorzystanie naturalnych zasobów przyrodniczych, powinno spowodować zwiększenie udziału dochodów z turystyki w ogólnych dochodach ludności. Niewątpliwie, rozwój turystyki wpływa także na podniesienie poziomu kulturowego mieszkańców poprzez kontakty osobiste, co jest swego rodzaju inwestycją w rozwój zasobów ludzkich, a ten z kolei poprzez możliwości transferu doświadczeń i wzorców może stymulować działania prorozwojowe ludności we wszystkich zdefiniowanych w strategii obszarach strategicznych.

Poprawa estetyki wsi oraz utworzenie atrakcyjnych terenów rekreacyjnych wpłynie na atrakcyjność turystyczną Worowa, co podniesie także atrakcyjność turystyczną gminy Łobez.

Planowane przedsięwzięcia jest zgodne również z Planem Rozwoju Lokalnego w obszarze polityki społecznej edukacji, kultury, budowania społeczeństwa informacyjnego i turystyki.

4. HARMONOGRAM PLANOWANYCH PRZEDSIĘWZIĘĆ - Worowo

Lp	Nazwa zadania	2009			2010			2011			2012		
		PLN			PLN			PLN			PLN		
		Środki UE 75%	Gmina Łobez 25%	Razem	Środki UE 75%	Gmina Łobez 25%	Razem	Środki UE 75%	Gmina Łobez 25%	Razem	Środki UE 75%	Gmina Łobez 25%	Razem
1	Modernizacja budynku świetlicy wiejskiej wraz z wyposażeniem w sprzęt komputerowy, audiowizualny i meble	138750	46250	185000									
2	Wyposażenie placu zabaw dla dzieci w ławki i stoliki drewniane				11250	3750	15000						
3	Modernizacja budynku zabytkowego kościoła poprzez odbudowę wieży kościelnej				262500	87500	350000						
4	Modernizacja zespołu boisk sportowych i urządzenie placu rekreacyjnego							52500	17500	70000			
5	Odnowa cmentarza sprzed II wojny światowej i urządzenie lapidarium												
6	Roboty drogowe na terenie wsi												
	Razem	138750	46250	185000	273750	91250	365000	52500	17500	70000	0	0	

Lp	Nazwa zadania	2013			2014			2015			2016		
		PLN			PLN			PLN			PLN		
		Środki UE 75%	Gmina Łobez 25%	Razem	Środki UE 75%	Gmina Łobez 25%	Razem	Środki UE 75%	Gmina Łobez 25%	Razem	Środki UE 75%	Gmina Łobez 25%	Razem
1	Modernizacja budynku świetlicy wiejskiej wraz z wyposażeniem w sprzęt komputerowy, audiowizualny i meble												
2	Wyposażenie placu zabaw dla dzieci w ławki i stoliki drewniane												
3	Modernizacja budynku zabytkowego kościoła poprzez odbudowę wieży kościelnej												
4	Modernizacja zespołu boisk sportowych i urządzenie placu rekreacyjnego												
5	Odnowa cmentarza sprzed II wojny światowej i urządzenie lapidarium	37500	12500	50000									
6	Roboty drogowe na terenie wsi							450000	150000	600000			
	Razem	37500	12500	50000	0	0	0	450000	150000	600000	0	0	

Spis rysunków:

- Rys.1 Miejsce realizacji projektu – powiat łobeski
- Rys.2 Miejsce realizacji projektu - Worowo w gminie Łobez
- Rys.3 Mapa nr 4 Położenie stanowisk archeologicznych w Worowie w ramach strefy „W.III”
- Rys.4 Kościół w Worowie
- Rys.5 Wnętrze kościoła w Worowie
- Rys.6 Układ przestrzenny Worowa
- Rys.7 Aleja lipowa do Prusinowa
- Rys.8 Mapa rewaloryzacji przyrodniczej Worowa i okolic
- Rys.9 Budownictwo mieszkaniowe w Worowie
- Rys.10 Zabudowa wielorodzinna, szeregową w Worowie
- Rys.11 Była remiza strażacka
- Rys.12 Kościół w Worowie wraz z cmentarzem
- Rys.13 Opuszczone i zdewastowane zabudowania po byłym PGR (1)
- Rys.14 Opuszczone i zdewastowane zabudowania po byłym PGR (2)
- Rys.15 Budynek po byłym biurze PGR
- Rys.16 Malowidła na murze
- Rys.17 Zewnętrzny wygląd budynku świetlicy wiejskiej
- Rys.18 Sala główna świetlicy wiejskiej
- Rys.19 Ubytki tynków i posadzki, pęknięcia na suficie pomieszczeń świetlicy wiejskiej
- Rys.20 Plac zabaw w Worowie
- Rys.21 Krajobraz okolic wsi Worowo
- Rys.22 Budynek świetlicy wiejskiej

Spis tabel:

- Tab.1 Struktura wiekowa mieszkańców wsi Worowo
- Tab. 2 Struktura gospodarstw rolnych w Worowie

Załączniki:

- Zał.1 Mapa - Kierunki zabudowy i zagospodarowania Worowa
- Zał.2 Mapa ewidencyjna - szkic sytuacyjny
- Zał. 3 Uchwała Zebrania Wiejskiego w Worowie
- Zał. 4 Protokół Zebrania Wiejskiego wraz z listą obecności

Opracowanie sporządzono na podstawie uwag i postulatów mieszkańców wsi Worowo oraz danych Urzędu Miejskiego w Łobzie, Miejsko – Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Łobzie i Powiatowego Urzędu Pracy w Łobzie

Wykorzystano:

- [1] *Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Łobez;*
- [2] *Warunki ochrony konserwatorskiej gminy Łobez – woj. Szczecińskie wydane przez Państwową Służbę Ochrony Zabytków – Oddział Wojewódzki w szczecinie (wrzesień 1992 r.);*
- [3] *Dokument planistyczny: „Rewaloryzacja przyrodnicza Gminy Łobez (Operat Generalny)” wykonany przez Biuro Konserwacji Przyrody w Szczecinie (1999r.).*
- [4] *Strona internetowa Gminy Łobez: www.lobez.pl*

Opracował: mgr inż. Andrzej Zięba

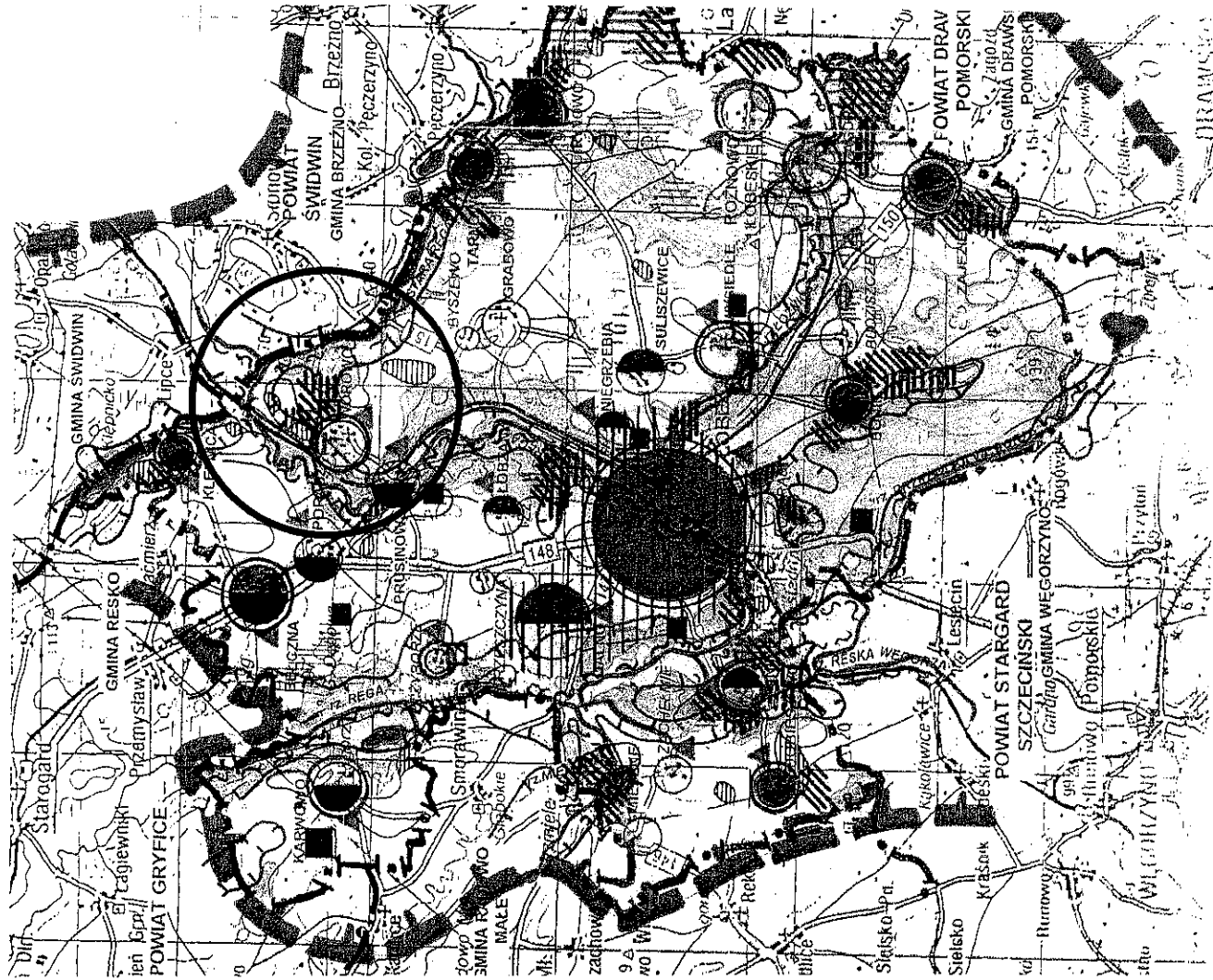
Łobez 11.02.2009 r

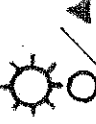
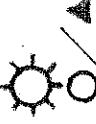
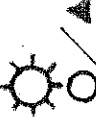

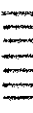

STUDIUM UWARUNKOWANIA I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO

KIERUNKI ZABUDOWY I ZAGOSPODAROWANIA

OZNACZENIA:

- GRANICE: POWIATÓW / GMIN
- OBSZARY WYŁĄCZONE Z ZABUDOWY W G PRZEPISÓW SZCZEGÓLNYCH: REZERWATÓW
- SZCZEGÓLNEJ OCHRONY ARCHEOLOGICZNEJ
- WÓD OTWARTYCH: RZEK
- JEZIOR / DO REKULTYWACJI
- SZTUCZNYCH ZBIORNIKÓW: ISTNIEJĄCYCH / DO UŚCISLENIA W OPRACOWANIACH SPECJALISTYCZNYCH,
- ZŁÓŻ SUROWCÓW GEOLOGICZNYCH UDOKUMENTOWANYCH DO UDDOKUMENTOWANIA
- LASÓW / DO ZALESIEŃ
- ROLNICZE
- OGRANICZENIA W ZABUDOWIE I W ZAGOSPODAROWANIU W OBEZBARACH:
- CHROŃNIONEGO KRAJOBRAZU
- ZESPŁCÓW PRZYRODNICZO-KRAJOBRAZOWYCH OCHRONY ARCHEOLOGICZNEJ
- REWALORYZACJI ŚRÓDMIEŚCIA
- REWALORYZACJI I REHABILITACJI: WSI / ZESPÓŁÓW ZABUDOWY
- OŚRODKÓW OSADNICZYCH ZE STREFAMI
- UTRZYMANIA I UZUPEŁNIENIA ZABUDOWY: ROLNICZEJ / AGROTURYSTYCZNEJ
- ROZWOJU: ZABUDOWY WIELOFUNKCYJNEJ ZWIĄZANEJ GŁÓWNIEM Z: MIESZKALICTWEM
- FUNKCJAMI WYTWÓRCZO-USŁUGOWYMI TURYSTYKA
- STREFY: ZAGOSPODAROWANIA TURYSTYCZNEGO
- ROZPROSZONEJ ZABUDOWY

PRZEDRUK I REPRODUKCJA
WZBRONIONE

MAPA EWIDENCYJNA

SKALA 1: 2000

Miejsce-Gmina Lobez
 Obręb-Ulice Obwodowa
 Nr zlecenia 105/08

to planisza oparte jest na planie sytuacyjnym z dnia 10.11.2005 r. o opisie
 gminowej - Dz. U. nr 225 poz. 1435

Morawo ..... dnia 14.02.2008
(miejscowość)

Protokół Zebrania Wiejskiego Sołectwa Worowo

W Zebraniu Wiejskim, które odbyło się dnia 14.02.2008 ..... roku w Worowie

zgodnie z listą obecności, stanowiącą załącznik nr 1 do protokołu wzięło udział 32 .....
osób.

Obrady otworzył(a) Stanisław Majchrak ..... przedstawiając obecnym
osobom cel niniejszego zebrania i porządek obrad.

Porządek zebrania przedstawia się następująco:

1. Wybór przewodniczącego i protokolanta zebrania
2. Zapoznanie się i dyskusja nad „Planem odnowy miejscowości Worowo (gm. Łobez)
wraz z opisem zadań planowanych do realizacji”
3. Podjęcie uchwały o przyjęciu „Planu odnowy miejscowości Worowo (gm. Łobez) wraz
z opisem zadań planowanych do realizacji”
4. Wolne wnioski.

Zaproponowany porządek obrad został jednogłośnie przyjęty przez obecnych i
przystąpiono do obrad nad punktem pierwszym porządku obrad.

Na przewodniczącego zebrania zgłoszono następujące kandydatury:

1. Lucyna Majchrak .....
2. Ewa Olejnik .....

W przeprowadzonym głosowaniu jawnym poszczególni kandydaci na przewodniczącego
zebrania uzyskali następującą ilość głosów:

1. Lucyna Majchrzak ..... 30 ..... głosów,
2. Ewa Olejnik ..... 2 ..... głosów,

W głosowaniu jawnym, przewodniczącym(a) zebrania wybrano zatem:

Pan(ia)..... Lucyna Majchrzak .....

Na protokolanta zebrania zgłoszono następujące kandydatury:

1. Orzecki Józef .....
2. Stanisław Majchrzak .....

W przeprowadzonym głosowaniu jawnym poszczególni kandydaci na protokolanta uzyskali

następującą ilość głosów:

1. Orzecki Józef ..... 31 ..... głosów,
2. Stanisław Majchrzak ..... 1 ..... głosów,

W głosowaniu jawnym protokolantem wybrano zatem:

Pan(ia)..... Orzecki Józef .....

W tym miejscu Pan(i) .. Lucyna Majchrzak .....

objął/objęła

przewodniczenie obradom.

Przewodniczący(a) zapoznał(a) obecnych z projektem „Planu odnowy miejscowości Worowo (Gm. Łobez) wraz z opisem zadań planowanych do realizacji”

W toku dyskusji zgłoszono następujące uwagi :

- nie zgłoszono uwag do projektu

Przewodniczący przystąpił do następnego punktu porządku obrad, poddając pod głosowanie uchwałę w sprawie uchwalenia „Planu odnowy miejscowości Worowo (Gm. Łobez) wraz z opisem zadań planowanych do realizacji”

W wyniku głosowania:

1. za uchwaleniem Planu odnowy miejscowości Worowo, Gm. Łobez wraz z opisem zadań planowanych do realizacji” głosowało .....32..... osób
2. przeciw uchwaleniu głosowało .....0.....osób
3. wstrzymało się od głosu .....0.....osób.

W związku z tym Zebranie Wiejskie uchwaliło „Plan odnowy miejscowości Worowo (Gm. Łobez) wraz z opisem zadań planowanych do realizacji”.

Wolnych wniosków nie zgłoszono.

Na tym protokół zakończono i podpisano.

Osińska Józef

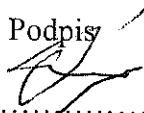

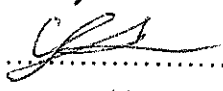

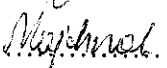
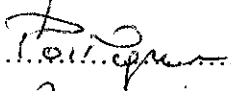
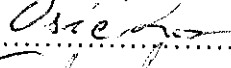

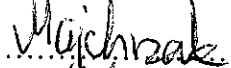
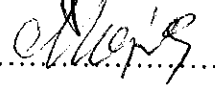
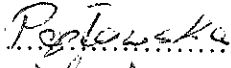

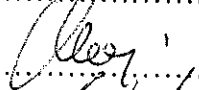
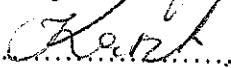

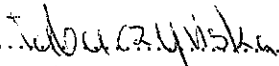
Protokolant

Lucyna Majchrzak

Przewodniczący zebrania

Lista obecności

na Zebraniu Wiejskim Sołectwa Worowo

Lp.	Imię i Nazwisko	Podpis
1.	Majchrzak Stanisław	
2.	Olejnik Ewa	
3.	Potęgus Mieczysław	
4.	Osiecki Józef	
5.	Majchrzak Michał	
6.	Daniel Majchrzak	
7.	Potęgus Ewa	
8.	Pisicka Janina	
9.	Tubaczynska Matgorzata	
10.	Majchrzak Danuta	
11.	Majchrzak Ewa	
12.	Potęguska Jolanta	
13.	Hubla Stanisława	
14.	Kacmarek Martena	
15.	Momot Emilia	
16.	Krzyszyna Matejuk	
17.	Kacmarek Ryszard	
18.	Molon Janina	
19.	Tubaczynska Ewelina	

20. Czaplinski Paweł
21. ~~Margaryta~~ Sabarynka
22. Jęnowski Rafał
23. ~~Jęnowski~~ Dorota
24. Momał Mirosław
25. Momał Monika
26. Mariusz Momał
27. ~~Maciej~~ Edward
28. ~~Maciej~~ Kurysia
29. Szymon Sobaczewski
30. Jęnowski Piotr
31. Paweł Myjak
32. ~~Maciej~~ Marcin
33. ....
34. ....
35. ....
36. ....
37. ....
38. ....
39. ....
40. ....
41. ....
42. ....
43. ....
44. ....

- Czaplinski Paweł
- Jęnowski
- Jęnowski
- Dorota
- ~~Momał~~
- Momał
- Maciej
- Maciej
- Edward
- Maciej
- Piotr
- Myjak
- Myjak
- Maciej